

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri S. J. Instructio [!] Poenitentis,
Confessarii, Et Parochi**

Segneri, Paolo

Augustae Vindelicorum ; Dilingae, 1696

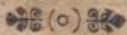
Caput XV. Horrendum Sacrilegium sacrificantium cum conscientia Peccati
Lethalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52749](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52749)

Populo ijs, quæ oportet, præire exemplis: Sacerdos enim divino hoc à Sole intimè collustratus, speculi instar erit, quod collectos in se radios reflectat in alios, eòsque illuminando accendat. Certum saltem est, non defore in urbe, aut oppido aliquo tam densis ignorantia tenebris sepultos, ut aliud ad rectè agendū lumen non habeant, quàm quod in eos Pastor transfuderit. Ubi proinde isti observarint insignem illam reverentiam, quæ quotidie Pastor eorum divina tractat Mytheria, cuncti magis, quàm re, aut exemplo alio quovis, moveri se sentient ad Mytheria eadem non dissimili fide ac studio frequentanda: *Ambulabunt genter in lumine tuo.* (n) Si autem ita res se habet, quis dicet, quantopere æquitas postulet, ut lumen ejusmodi semper ardeat, & resplendescat?

Superest, ut agamus de tertio & gravissimo abusu, sacrificandi cum conscientia peccati mortalis. Sed quia causæ gravitas attentionem requirit non jam aliunde fatigatam, illam sequenti capite novo hausto vigore pertractabimus.

(a) Conc. Trid. sess. 22. (b) Sess. 22. de observ. & evit. in Celebr. Missæ. (c) Sess. 24. de Reform. c. 7. (d) In orat. secr. Dom. 9. post Pentec. (e) Tert. lib. de Resurr. car. c. 1. (f) S. Aug. ser. 225. de Temp. (g) Jer. 48. 10. (h) Mich. 6. 25. (i) Ps. 88. 8. (k) Eccli. 18. 25. (l) Apoc. 19. 7. (m) Job. 24. 11. (n) Is. 60. 3.

R. P. Segneri Institutio Parochi.

CAPUT XV.

Horrendum Sacrilegium sacrificantium cum conscientia Peccati lethalis.

Stultum usquam in Mundo peccatum est, cui nulla statui pœna debeat (ut olim alicubi nulla Parricidio statuta fuit, ne vetando ostenderetur possibile) tale, nisi multum fallor, est audacia Sacrilegorum eorum Sacerdotum, qui manibus, gravi noxâ sordidis, Agnum, omnis labis nescium, in Ara tractare non verentur, non solum in Amoris sui throno, qualem meritò dico species Eucharisticas, sed in ipsa etiam ejus Persona, quam in manibus tum habent, ut quantâ possunt injuriâ ac ludibrio illum afficiant: quod utique plus quàm læsæ Majestatis peccatum est. Igitur & à te, quisquis hæc legis, & à Sacerdote quolibet veniam inprimis peto, si facinus tam atrox admitti te ipsâ posse censui. Parte alterâ scio, quo magis firmâ quis sanitate, & athletico quodammodo robore corporis præditus est, hoc gravioribus, & non solitis, illum symptomatis obnoxium esse, si quando temperatissima illa humorum harmonia in eo fuerit perturbata. Unde nec multi boni injuriam suam interpretabuntur, si suspicer, aliquem eorum in numero tam consceleratum inveniri posse. In oculis igitur hominis tam nefarii (qualem sanè inter millenos ne unum quidem reperiri exoptem) Pastorum omnium, ipsi dissimulium,

N

Hum, conspectui proponam atrocis hujus sacrilegij sceleratam, ut illa conspecta se omnes subducant; celerius etiam, quam Africa Leones soleant, cum suo numero aliquem ex arbore pendulum, instar rai extremo supplicio affecti, in silvis suis aspexerint.

Pronuntio igitur, Sacerdotem cum gravis noxæ conscientia sacrificantem, novum Judam esse; nisi fortè etiam hoc sit scelerator: quod dixi sic affirmo. Duorum scelerum sacra in historia Judas reus agitur; furti & homicidij. Furti illum non dissimulanter arguit Sacer Historicus ijs verbis, *Fur erat*. Homicidij reum ipse se sanctus latro confessus est, cum dixit: *Peccavi tradens sanguinem justum*, (a) Utriusque hujus culpæ magis reus mihi videtur Sacerdos quicumque, ita sacrilegè ad Aram faciens,

I.

Et ad furtum quidem quod attinet (non quidem quo terris, sed quo Cælo aliquid auferat) per quem tandem licet hujus furtivus Sacerdoti, vindicare sibi virgineum illud corpus Christi Jesu, quod vel ipsos purissimos Spiritus puritate illibata superat? Non id licet per Spiritum sanctum, qui si sanctissimum illud corpus virginea in alvo formavit, ideo formavit, ut instrumentum esset aptissimum & potentissimum ad nos sanctitate perficiendos; non autem formavit, ut sordidis manibus ludibrium fieret. Non licet per Patrem æternum, qui Virgini Matri Filium suum communem esse voluit, ut per adorandam illam carnem, tanquam instrumentum mirabilissimum, nos filios suos faceret; non ut ejus scædo

abusu antiquam erga Deum inimicitiam & odium geminarem. Nec peritiam denique Dei Verbum id licet; hinc inde, si sanctissimam humanitatem in manibus Peccatorum reposuit, id est, ut peccatum tolleret & occideret, non ut novum illi robur conferret. Verum igitur manet Sacerdotem ejusmodi indignum, dum Filij Dei carnibus pulchritudine, non jure suo, sed injuriâ, illarum pare, & cum illis quidquid carnis habet ac pulchri habet; & usurpare invidiosâ sanctissimâ Triade, cujus solus, caro corpus illud proprium sit, sola etiam illo potest disponere, & cui voluerit, jus aliquod in illud conferre. Et quia furtum hoc est rei tanto magis preciosa, quàm fuerint pauca: illæ pecunie elemosynæ nomine non sine difficultate corrogatæ, & à Juda Apostolico Collegio ablata, fatere necesse est, quem dicit, Sacerdotem furem esse sine comparatione impudentiorem, & sceleratorem Judæ: *O impietatem puram! Deus Sacrilegio prædavit!* (b)

Eadem de causa quodammodo peccata Judæ homicida est. Jam olim Apostolus non dubitavit sacrilegè communicantes conferre cum ijs, qui Christum in crucem egerunt. *Reus erit Corporis & Sanguinis Domini*. Hoc est, ut S. Thomas explicavit *Reus erit, ac si dominum commiserit*. Sed in hac etiam morte, quæ Christo in S. Eucharistia in seculum sacrificus iste conviva, aliquid invento cæci Judæ funestius. Illa enim, Calvaria in monte obitâ, morte solari se, ut sic loquar, Christus Servator potuit, humani generis salute restauratâ (que fructus instar dulcissimi Crucis è trunco mactatur

SEGNE
CONCIONES
INSTRUCIO
POENITENTIA
CONFESSIO
PAROCHIA

tura erat) & gloriâ æterni Patris, ex fructu hoc admirabili proventurâ. Ex hac autem tam inhumaniter in Ara illata morte quis demum nasceretur fructus, præter amarissimum illum, quem colliget divina Justitia, cum scelus hoc tam immane suo tempore vindicabit, & merito plectet supplicio? *Heu, consolabor super hostibus meis!* Idque est magis quod inter causas incrementum hâc sacrificium instituendi, quibus permotus Christus est, non ultima fuerit, ut malum illud omne tolleretur, quod ex parte Ministrorum acciderat in illo cruento Crucis sacrificio, & omne illud bonum adungeret Religionis ac Fidei, quod defuerat ex parte Discipulorum, tunc aut ipsum ejurantium, aut ab eo profugientium. Sed pro dolor! quam nobilissimi fines à Servatore Jesu intenti culpâ nostrâ non obtinentur, non quaeruntur! dum quotidie non deest, qui huic vitæ Panem misceat venenum peccati, ut pro Orco gratificetur, nihil magis anhelante, quam Panem hunc toxico inficere! *ventem mittamus lignum in panem ejus.* (c)

Magnis interim clamoribus monet Apostolus. *Non potestis calicem Domini bibere, & calicem Daemoniorum.* (d) Nec tamen interim Sacerdotes Sacrilegi os à Calice isto abstinere. Protestatur idem, omnem, quicumque indignus ad Mensam illam accedere veritus non fuerit, æternæ condemnationis sententiam devoraturum: *Judicium sibi manducat & bibit.* Et tamen gens ista sacrilega hanc ad mensam redit quotidie, itaque perennes, quin & annos nonnunquam, nihil territa, pergit facere. Quid dicam igitur aliud, nisi ut cum doctissimo

Ficino & ipse affirmem: *Bono Angelo nihil post Deum melius, malo nihil peius: ita nihil in terris honesto Sacerdote pulchrius, turpi verò nihil turpius.* Paucis abhinc annis devotæ Deo Animæ objecta est fæditas abominanda Sacerdotis: eo spectaculo sic illa cohorrui, ut in verba prorumperet, quæ enim solum non commoveant, in quo penitus extincta sit Fides. *Nescio, azebat, quomodo Lucifer ipse possit esse turpior. Videbatur mihi miser omnibus in membris Infernum circumferre.* (f) Mox (post alia, quæ brevitatis studio prætereo) cum de Consecratione loqueretur, dolens ad Christum dixit: tremendas illas voces raptare ipsum, *tanquam Agnum ad lanienâ.* Et vicissim ex Servatore suo intellexit; ejusmodi despicationes & ludibria acerbiora sibi esse, quam illa, quæ perpessus est, cum ad mortem raptaretur; in illis enim se Animarum lucrum fecisse, in his earum facere jacturam. Denique triste hoc spectaculum terribilissimum evasit, cum ad Communionem Sacerdotis ventum est; tum enim ad Jesum conversa: Cum teneret ingratus, horrore contremuerunt, qui aderant Beati Cælitæ; ulularunt verò, qui præsentibus erant magno numero, mali Dæmones, & tam immaniter sunt vociferati, ut Mundus omnis terrore consternatus in nihilum abire videretur. Concluserunt deinde, quod, cum ipsa hæretet aitonita, non videndo ullum supplicium, quo tam immane facinus confestim plecteretur, intellexerit; Divinam Justitiam ferme horum delictorum pœnas alteram in vitam d'ferre; cum in hac suppliciorum satis infligi non possit,

possit, tam indignis modis Servatorem suum tractanti. Oro obtestorque omnem, quicumque admonitione isthac operis habet, ut in se obtutum convertat, & si se vivis coloribus isthac in tela depictum agnoverit, sui ipsius miseratione tangatur. Unde, si non vult desinere esse qui est amore Servatoris sui Jesu, quem hactenus tam barbarè & inhumaniter habuit, metu saltem & horrore æterni sui exitij vitam mutet ac studia; quod quidem exitium tanto esset funestius, quò insanius, dum ipse ad hauriendam mortem ipsam vitæ fontem accessit. *Sumes de Sacrificio penam, que fecisti tibi de propitiatione peccatum;* quibus verbis incredulam Synagogam S. Hieronymus sapientissimè est allocutus. Certum omnino est, quòd quantum bonorum allaturum est Christi Corpus Animabus dignè sumentibus, tantum è diverso malorum ijs sit accersiturum, qui eo fuerint abusi. Unde sicut vinum merum præsentissimum contra cicutam remedium est, cicutæ verò permixtum venenum est insanabile; sic adorandus Filij Dei sanguis, ut se solo præstantissimum est contra peccata antidotum, ita cum peccato sumptus in lethiferum toxicum mutaretur. Evomat proin sincera sui accusatione apud Sacerdotem peccatum: quicumque lateri sui Servatoris os admovere cupit; multò que hoc diligentius Sacerdotes faciant: qui cum sint Ministri publicè ab Ecclesia ad hoc ordinati, ut se ipsos hoc cibo reficiant, multo graviore se obstringent Sacrilegio, quàm homo de seculo, cum & hic indignus accesserit. (h) In Sacerdotum enim Sacrilegio omne malum invenitur, quod

augere peccatum possit, cujuscunque generis fuerit; provenit namque & ex materia opere, & ex operante, & ex ijs que consequuntur: *Ex materia in qua peccatur, ex parte peccantis, & ex parte effectus consequentis.* (i) Unde per Moysen Aaron, cunctis ejus filijs, & in his toti posterorum stirpi promulgari Deus jussit: *Omnis homo, qui accesserit de stirpe vestra ad ea, que consecrata sunt, in quo est inmunditia, peribit coram Domino.* (k) Scire siquidem ista non illustis tantum, sed sacra, rem istam audendo omnia vitæ malorum jam dictorum capita, usquam monstrosus Cerberus, etæ conjunctura,

II.

Sed quid illi agendum, qui, cum lecri peragendi incumbat necessitas, Sacerdotis tamen, confitentem aditum, copiam non habet? Tridentina Synodus filum subministrat, quo ex hoc Labyrintho exeat. Hæc cum propitius præceptum, quod latum est, non ab Ecclesia solum, sed ab ipso Deo, exorandè per confessionem omnibus gravibus noxis animum. (l) Nullus sine confessione peccati mortalis, quantumvis sibi committitur videatur, absque præmissa Sacramentali confessione, ad sacram Eucharistiam accedere audeat: mox addit: *modo non desit copia Confessarii.* Quod si necessitas urgente Sacerdos absque prævia Confessione celebraverit, quamprimum confiteatur. (m) Proinde ejusmodi in evento Sacrilegio caveatur, etia conveniant necesse est primum, ut non sit copia Confessarii. (n) Quæ non esset, si aut longo tempore, aut alio gravi incommodo a

SEGNE
CONCIONES
INSTRUCIO
POENITENTIA
CONFESSARI
PAROCHI

esset quærendus. Unde consequens est, quod non habere præsentem eum, apud quem aliàs exonerare conscientiam quis solet, si alius adfit idoneus, causa sufficiens non sit, ut Confessarius non adesse censeatur. Alterum est, ut necessitas urgeat, qualis esset, si feriato die Populus aliter satisfacere non posset præcepto de Sacro audiendo; aut si Sacerdos non Sacrificando grave famæ periculum incurreret; non verò si solum amitteret modicum, quod facienti penditur, stipendium. Tertium est, ut actu conteratur de peccato, hoc est, ut antequam Sacerdos ad Sacrum faciendum accedat, peccatum detestetur supra omne aliud malum, eo solum nomine, quòd sit offensa Dei, præ quovis alio bono amati. *Doleo Domine super omnia offendisse te, amabilem super omnia.* Ejusmodi autem dolor (qui ceteroquin perquam arduus est illi, qui devorat iniquitatem, ut uvam dulcem) duplici ratione facilius reddi potest: primò, si infimis precibus petatur à Deo, cujus unius donum est. Secundò revocando in mentem, à rebus alijs avulsam, causas omnes quibus is dolor excitari potest, quæ ad duas potissimum reducuntur; ad magnitudinem offensis, & ad vilisatem offendentis; quæ sunt duo capita, ex quibus crescit, aut decrevit omnis injuria, cum ejus gravitas ad trutinam vocatur. Et quia prompta habere arma, cum res postulat, animat ad ipsi utendum, non abs te erit, formulam hinc doloris ejusmodi perfecti eliciendi proponere, eorum in gratiam, qui vel per tempus, vel per alium obicem, suo in animo melius illum concipere, & exprimere non possunt,

Actus Contritionis.

Domine Jesu Christe, respice oculis misericordiae tuae miserum istum Peccatorem, & vide, quibus in angustijs verser. Parte unâ urget necessitas divinum peragendi Sacrificium; parte alterâ me agnosco in profundo peccati mei, ac proinde in statu planè omnium miserrimo, inimicitiae tuae. Quâ igitur lingua ac voce è calo evocare te audebo? quibus manibus audebo tangere Carnem illam purissimam? cuius in cordis sinu te admittam? An non merito timebo, ne me dehiscens tellus absorbeat; ne me Beati Spiritus, qui circumstant, cum ferre tantam temeritatem non possint, precipitem ipsi agant, tanquam novum Luciferum, in Inferni abyssum? An Servator! libenter Confessionis balneo sordes meas abstergerem: sed nec hoc mihi concessum est. Aliud mihi proinde non superest, quàm ut coram te me abiciam, & opem tuam potentissimam quantâ valeo contentione, implorem, ut tu in me destruas execrabile hoc peccatum, quod in tanto odio prosequeris. Da mihi, ô bone Jesu! contritionem Mari non absimilem; tantam enim esse oportet, qua ad sceditatem noxarum mearum eluendam sufficiat. Da mihi hanc per amorem illum, quo te ipsum amas, per illos cruciatus, per illa vulnera, per illam Crucem, quam tulisti propter me: & non permittes, ut te prodam, ludâ deterior, dum indignus te sumo. Spero hanc gratiam à Bonitate tua infinita; & interim protestor, me nihil desiderare magis, quàm ne te pro ulla re totius Mundi offendissem. Detestor hoc malum à me admissum super omne aliud malum, quia illud agnosco esse

injuriam gravissimam & inexplicabilem
Majestatis tuae infusa, & quia scio, quod
in illud odio quodam immenso prosequaris.
Ratum proinfixumque mihi est, quamprimum
potero noxam hanc Sacerdoti aperire,
& si tua me gratia juvat, in hoc deinceps
voluntate & decreto animi immotus perse-
verabo, moriendi potius milles, quam do-
nuo peccandi, Amen.

Nunc, ut in semitam redeamus, sicut
posita triplici hac, de qua dictum est,
conditione potest Sacerdos, divinae of-
fensae securus, ad Sacrificandum accingi,
ita qualibet eorum deficiente, Sacrifi-
cium degeneraret in Sacrilegium. Unde
qui sic constitutus ad Aram faceret, non
abuteretur se aliqua conditâ, ut abutun-
tur Peccatores alij, sed Conditore ipso;
experturus profectò suo tempore incre-
dibilem temeritatem, quâ se obstrinxit.
Nonne sciunt omnes, qui operantur iniqui-
tatem, sic eos Deus allocutus est, qui
Egenos opprimunt, qui devorant plebem
meam, ut cibum panis? In re autem no-
stra non dicit, plebem meam, sed Carnem
meam, sanguinem meum, spiritum meum,
Divinitatem meam: (o) neque enim hic
agitur de plebe infima exactioibus de-
voranda, tanquam pane (cibo, qui sem-
per manducatur, & semper sapit) sed
agitur de devoranda Carne Christi Jesu,
sanguine Jesu, spiritu Jesu, Divinitate
Jesu (nec enim hæc jam ulla ratione ab
eo divelli potest) & devoranda genere
oppressionis tam notorio, quale est, uti
illâ, ut cibo vulgari, quando, qui illâ
utitur, in statu est, in quo vel ipsam eam
aspicere ingentis foret audaciæ & teme-
ritatis. Ita certè mos obtinuerat in Ec-

clesiæ, ut cum futuræ dedisset, ut
sinebantur in eodem statu ne ovis
quidem delibare sacram hostiam, no-
tùm abest ut propius accedere permis-
terentur.

Tandem tribus conditionibus in-
memoretis Concilium subiungit, hoc
aliud discretum præceptum, ut, qui ne-
gente necessitate, & non habita Consti-
tuti copîâ, præmissâ contritione ad
Aram fecerit, quamprimum confiteatur.
(p) ipso nimirum illo die, aut intra-
duum, aut saltem, ut aliqui docent, in-
tequam iterum sacrificet. Quamquam
hæc tertia opinio parum tuta videtur,
siquidem tam diu differatur alterum so-
crificium, ut pugnet cum præcepto
termino quamprimum; quæ quidem re-
est, ut Juris consulti asserunt, de-
natum & quasi individuum tempus
significat; quid tamen sibi velit, ex
bitrio prudentium videtur desumendum,
juxta variam rerum personarumque
libertudinem, in quibus aliquid sit deter-
endum. Noli hic meminisse illius opi-
nionis, quæ docebat, quamprimum libet
esse ac suo tempore: (q) hæc enim doctri-
na Pontificia auctoritate jam è Schola
proscripta est.

Atque hic finis sit normæ, quam se
præbere debet in ijs, quæ ad Deum per-
tinent, Pastor Sacer. Transfertur tunc
ad illam, quam se exhibere debet in ijs,
quæ ad proximum spectant, ideam Co-
erentis ac benignitatis se constituendo in
rebus, quæ corporis necessitatem, & in-
digentiam concernunt; quibus præca-
mus urgeatur: unde talem quoque in
pro-

SEGNE
CONCIOS
INSTRICH
Poenitent
Confessari
Parochi

præstare in Animæ necessitatibus, totius
ferè belli hujus argumentum est.

(a) *Ivan. 12. 6.* (b) *Clem. Alex. Orat. Ex-*
hort. ad Geni. 2p. Nic. Digynum. S. Th. 1.
Cor. 2. 11. 2. (c) *Ier. 11. 29.* (d) *1. Cor. 10.*
(e) Fis. in Epist. (f) In Relat. Rom. impressa
An. 1672. (g) *S. Hier. in Dav. c. 9.* (h) *Bell.*
de Missa l. 1. c. 27. (i) *S. Th. 2. 2. q. 148. art.*
3. c. (k) Lev. 12. 3. (l) *V. de Longo Disp. 14. de*
Euch. sect. 4. n. 69. (m) *Sess. 13. c. 7.* (n) *Luca*
10. sect. 1. n. 82. (o) *106.* (p) *Psal. 52. 5.* (q)
V. Luca loc. cit. sect. 7. n. 138. (r) *Ab Alex. VII.*
prop. 39. sub 18. 14 art. 1066.

CAPIT. XVI.

Qualibus exemplis Paro-
chus palam facere debeat, procul se
esse ab omni avaritia, tanquam sin-
gulariter Caritatis inimica?

Sicut qui è Terra exoriuntur venti na-
turâ suâ magis sunt stabiles, quam
qui ex Mari; sic altiotes in hominum
animis radices agit bonorum radu-
corum & terrenorum appetentia, quam ap-
petentia voluptatum corporis; quæ,
cum annis saltem, multum deperdit vi-
rium, haud aliter ac venti australes sub
crepusculum nocturnum; cum tamen
Avaritia cum annis crescat, sicut ferme
sub vesperum venti boreales; qui dum
vapores addensantur, furunt vehemen-
tius. Hic igitur, præquam alibi, Pa-
rochi exemplo opus est, quo Populus
moveatur ad bona caduca, non affectu
tantum contemnenda, sed ad ea etiam re
ipsa largè distribuenda, cum id Caritas
exigit: id enim nî fiat, quomodo sub-
jecti inducentur ad calcandum id, quod

adorari vident ab his qui præsumunt. Quan-
do tempestate fervente Navarchus pri-
mus merces projicit, ut vitam servet,
quis Vectorum eum non imitatur? ne-
mo autem nimis facilè credulum se
ostendit, cum illum in projiciendo re-
sistantem videt.

Unde perpendendum est, Avaritiam
Amphisibana, serpenti nocentissimo,
non esse ab similem, cum & ipsa caput
habeat geminum. Uno rem alienam
apprehendit; & hoc est primum Avari-
tiæ genus, à S. Thoma observatum,
quod opponitur Justitiæ. (a) Altero id,
quod suum est, nimis avidè & cupidè re-
tinet: & hoc alterum Avaritiæ genus est,
quod pugnat cum beneficentia. Quis
autem in Animum inducat, è Pastorum
sacrorum numero aliquem esse, qui pri-
mo illi Avaritiæ generi obnoxius sit, sic
ut contractibus injustis, usuris palliatis,
vi aperta, exactionibus avarissimis, fan-
guinem helluo fugat aut Populi, aut
Pauperum, quem fundere pro illis ipse
deberet? Credat hoc qui volet; ego rem
tam indignam suspicari nolo. Credam
potius, ab altero Avaritiæ genere non
omnes immunes esse, à studio inquam
nimis tenaci tenendi sua jura, illa nimis in-
clementer exigendi, nullo miserationis
sensu à debitoribus extorquendi, torcu-
lar, ut sic dicam, imitandi, quod pre-
mere ante non desinit, quam ultimam
expresserit. Contra hanc tenacitatem
nimiam obarmare nos Servator noster
voluit illis verbis; *Videte & cavete ab o-*
mni Avaritia. (b) Sic autem Avaritiam
hanc, quam dicebamus, nobis proponit
instar